

אנצו סרני' – Rondine

נקראה ע"ש אנצו סרני, חבר קיבוץ גבעת ברנר, אשר צנח בשנת 1944, במסגרת הצבא הבריטי בצפון איטליה, נשבה, והוצא להורג בדכאו .

הספינה יצאה לדרכה מואדו ליגורה (איטליה) ב- 9 בינואר 1946. צפיפות רבה, צמצום במים ובמזון, וים סוער, גרמו לבעיות לאורך הדרך. נתפסה על ידי משחתת בריטית. העולים נשלחו למחנה המעצר בעתלית. הייתה זאת הספינה הראשונה אחרי מלה"ע השנייה אשר נתפסה ע"י הבריטים בלב ים.

הערה: בפברואר 1948 הפליגה הספינה Rondine בשנית, הפעם בשם "בונים ולוחמים".

מפרט טכני

Rondine	שם במקור
סנונית	שם צופן
1945	שנת בניה
ספינת משא עשויה עץ, שני תרנים. אורך 34 מ'; רוחב 9 מ'	סוג כלי השייט
550 טון	תפוסה
מנוע דיזל איטלקי אנסלדו 300 כ"ס	הנעה
7.5 קשרים	מהירות

רכש והכנה

יהודה ארזי, נציג המוסד לעלייה ב', באמצעות יהודי בשם פינטר ששימש כקונה בכיסוי.	הרוכש
נמל אונליה (Oneglia) לחוף הים הליגורי	מקום הרכישה
לאורך החוף האיטלקי לנמל סבונה בצפון מערב איטליה	נתיב שייט לנמל ההכנה
לא ידוע	גילוי בריטי בשלב זה
צוות מקומי איטלקי בעזרת המלווים ואנשי המוסד באיטליה.	צוות ההכנה
הוכנו מקומות לינה ל- 400 איש, שהותקנו על מבנים עשויים צינורות ברזל וקורות עץ, ודרגשי לינה בבטן הספינה; שתי סירות הצלה ושתי רפסודות; מזון שהוברח מיחידות הצבא העבריות-יהודיות באיטליה; וכן 20 טון דלק להפלגה.	ארגון הספינה להעפלה

צוות ומלווים

מפקד הספינה	זלמן פרח פלי"ם
מלווים נוספים	גד לסקר – פלי"ם
גדעונים	גרשון עציון
מכשיר קשר	מתוצרת עצמית של רענן רובינשטיין, מיחידה 544 של הצבא הבריטי.
רב חובל	מיצנו ג'ובני – איטלקי
צוות	שבעה מלחים איטלקים כולל קצין ראשון, מכונאי ראשון, מכונאי שני, עוזר מכונאי וארבעה מלחים .

העלאת מעפילים

נמל / אזור העמסה	וואדו, (Vado) מעגן דיג שלושה ק"מ מערבית לסבונה.
יחס השלטונות	איטלקים – רפובליקנים ופרטיזנים סייעו ושמרו על המקום מפני תקלות והפרעות.
מספר מעפילים	908
מוצא ושיוך תנועתי	מכל התנועות, בעיקר צעירים.
מחנה המעפילים	טרדאטה, ליד טורינו.
דרך הגעה לאזור העמסה	בשיירה של 36 משאיות צבאיות בפיקוד אנשי ה'חבורה' - ישראל ליברטובסקי ושלהבת פראייר – משלושה מקומות ריכוז שונים. בראש השיירה נסע בג'יפ שלהבת כשהוא לבוש מדי לויטננט.
ההעלאה	נמשכה כמה שעות בשעות הערב, והתנהלה בחשאי ללא הפרעות ובסיוע פרטיזנים איטלקים.
ארגון הספינה	המעפילים סודרו בקבוצות על-פי שיוך תנועתי, ובראש כל קבוצה מדריך אחראי.

ההפלגה

תאריך ושעה	9 בינואר 1946, שעה 22:00
נתיב ההפלגה	מסבונה לאורך החוף המערבי של איטליה דרך מיצר מסינה (Messina) האי כרתים, כף מטפן (Matapan) בדרום פלופונז, האי רודוס, כף אנמור (Anamur) בחוף הדרומי של תורכיה, כף אנדריאס (Andreas) בצפון האי קפריסין, ומשם דרומה לעבר חוף סוריה.
אירועים בדרך	צפיפות רבה וצמצום במים ובמזון גרמו לבעיות לאורך הדרך. הים היה סוער.

עימות עם הבריטים

גילוי וליווי בריטי	ב- 17 בינואר עברו שש משחתות ליד הספינה, אך לא ברור אם זיהו אותה. באותו יום חג מטוס בריטי מעל הספינה. על הסיפון היו באותה עת כ- 100 איש.
הכנות לעימות והוראות	לגלות התנגדות פסיבית לבריטים במידה ויתגלו.
העימות ותוצאותיו	עימות פסיבי בעת עליית החיילים הבריטים לסיפון במרחק 70 מייל מהחוף. מכשירי הקשר והצופן הושלכו לים עם השתלטות הבריטים. המשחתות אילצו את הספינה להפליג איתם לנמל חיפה. המעפילים הורדו בנמל חיפה והועברו לעתלית.

חילוץ מלווים

הוראות והכנות לחילוץ	על המלווים להתערב בין המעפילים ולרדת איתם .
החילוץ	המלחים והצוות האיטלקי התערבו בין המעפילים. לאחר שבועיים שוחררו ממחנה עתלית .

תוצאות

לאן הגיעו המעפילים	למחנה מעצר בריטי בעתלית. הספינה הוחרמה ע"י הבריטים ושוחררה לאחר שנה וחצי.
--------------------	---

שונות

האוניה נקראה על שמו של אנצו סרני (עדה אשתו הייתה מעורבת ברכישה) אשר צנח במלחמת העולם השנייה במסגרת הצבא הבריטי, בצפון איטליה שם נשבה והוצא להורג במחנה דכאו. בפברואר 1948 הפליגה הספינה בשנית, הפעם בשם "בונים ולוחמים". זאת לאחר שפינטר (בעל הספינה הרשמי) זכה בה בחזרה בבית המשפט בתביעה שהגיש כנגד הצי הבריטי. הפלגתה חזרה לאיטליה נעשתה ע"י צוות חברי הפלי"ם, למעט רב החובל ומכונאי ראשי.